

2. *Sømandens ret til at kræve afsked.*

§ 9. En gravid søfarende har ret til at kræve afsked, når det af hensyn til hende selv, den forestående fødsel eller barnet må anses for påkrævet. Handelsministeren kan fastsætte regler om retten til at fratræde og om ret til fri rejse med underhold til den pågældendes bopæl i Danmark for statens regning.

§ 10. Får en sømand efter forhyringen underretning om, at hans ægtefælle eller barn er afgået ved døden eller er alvorlig syg, kan han kræve afsked.

Stk. 2. En sømand kan også kræve afsked, hvis han efter forhyringen får underretning om, at han på andet skib kan få stilling af højere grad, end den han har, eller anden stilling af væsentlig betydning for ham, eller om andre omstændigheder, som gør det til en velfærdssag for ham at kunne fratræde. Bliver skibet derved usødygtigt, kan sømanden dog kun kræve afsked efter 1. pkt., hvis en kvalificeret mand kan skaffes i hans sted.

Stk. 3. Sømanden skal erstatte rederen udgifterne ved at skaffe en ny mand efter stk. 2. Erstatningen kan nedsættes eller bortfalde under hensyn til sømandens resterende tjenestetid og omstændighederne iøvrigt.

§ 11. Sømanden har ret til at kræve afsked, hvis:

- 1) skibet er usødygtigt, eller mandskabets opholdsrum er sundhedsfarlige, og skibsføreren ikke sørger for, at manglerne afhjælpes,
- 2) skibsføreren i strid med § 56 undlader at lade skibet syne, eller
- 3) sømanden har været udsat for mishandling om bord på skibet, uden at skibsføreren trods kendskab hertil har ydet ham beskyttelse.

Stk. 2. En sømand, der fratræder efter stk. 1, har ret til erstatning og fri rejse med underhold efter § 18, stk. 1 og 2.

§ 12. Sømanden har ret til at kræve afsked, hvis det efter forhyringen viser sig, at der:

- 1) er fare for, at skibet vil blive opbragt af krigsførende eller udsat for krigsskade, eller at sådan fare er blevet væsentlig forøget, eller

2) hersker ondartet epidemi i en havn, som skibet skal anløbe.

Stk. 2. Krav om afsked skal fremsættes snarest, efter at sømanden har fået kundskab om forholdet. Hvis rejsen ikke er påbegyndt, har sømanden ret til at fratræde straks, og ellers i den første havn, skibet anløber.

Stk. 3. Fratræder sømanden, har han ret til dækning af halvdelen af udgifterne til rejse med underhold til hjemstedet eller efter rederens bestemmelse til forhyringsstedet. Dette gælder dog ikke, hvis der kan skaffes sømanden tilsvarende stilling på andet dansk skib på fratrædelsesstedet.

§ 13. Er en sømand forhyret for en bestemt rejse, og denne bliver væsentlig forandret, kan han kræve afsked. § 12, stk. 2, finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. Fratræder sømanden, har han ret til hyre for en måned efter tjenesteforholdets ophør. Desuden har han ret til fri rejse med underhold til forhyringsstedet, hvis han fratræder, før rejsen er begyndt, og ellers til det aftalte fratrædelsessted.

§ 14. Mister skibet retten til at føre dansk flag, kan sømanden kræve afsked, hvis ikke andet følger af aftalen.

Stk. 2. Det samme gælder, hvis skibet overtages af en anden dansk reder, og sømanden på forespørgsel af skibsføreren snarest meddeler, at han ikke ønsker at fortsætte tjenesteforholdet hos den nye reder.

Stk. 3. Ophører sømandens tjenesteforhold efter stk. 1, har han ret til erstatning og fri rejse med underhold efter § 18, stk. 1 og 2.

§ 15. En sømand, der efter aftalen eller efter bestemmelse i dette kapitel har ret til at fratræde, skal forblive i tjenesten for at yde bistand ved arbejde, som nødvendigt må udføres, når skibet kommer i havn, dog ikke udover 48 timer efter ankomsten. Dette gælder dog ikke ved fratrædelse efter § 10, stk. 1.

Stk. 2. Skal søforklaring afgives, skal han mod hyre og underhold blive på stedet, til forklaringen er afgivet.